

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-187-25

Druk nr 1797
Warszawa, 9 października 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Projekt ma charakter deregulacyjny.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów i Gospodarki.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

**o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych,
Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli
Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej**

Art. 1. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071 i 1172) w art. 819 w § 4 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Przesłanie oświadczenia, o którym mowa w zdaniu drugim, utrwalonego w postaci elektronicznej wymaga uprzedniej zgody zgłaszającego roszczenie lub zdarzenie.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 367, 1019, 1174, 1175 i 1176) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 14:

a) w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W terminie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń przekazuje uprawnionemu na piśmie, w postaci papierowej lub, w przypadku gdy uprawniony wyraził na to zgodę – w postaci elektronicznej, zawiadomienie o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.”,

b) w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, zakład ubezpieczeń w terminie, o którym mowa w ust. 1 albo 2, przekazuje osobie występującej z roszczeniem informację o tym na piśmie, w postaci papierowej lub, w przypadku gdy osoba występująca z roszczeniem wyraziła na to zgodę – w postaci elektronicznej, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania, jak również na przyczyny, dla których odmówił

wiarygodności okolicznościom dowodowym podniesionym przez osobę występującą z roszczeniem.”;

- 2) w art. 109a w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie otrzymał na piśmie, w postaci papierowej albo, w przypadku gdy zgłaszający roszczenie wyraził na to zgodę – w postaci elektronicznej, oświadczenie Funduszu o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 838, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21 w ust. 4 zdanie drugie i trzecie otrzymują brzmienie:

„Ubezpieczający, na piśmie lub na innym trwałym nośniku, potwierdza otrzymanie tej informacji oraz składa, na piśmie lub na innym trwałym nośniku, oświadczenie o zapoznaniu się z ostrzeżeniem. W takim przypadku umowa ubezpieczenia może zostać zawarta tylko na podstawie żądania ubezpieczającego utrwalonego na piśmie lub na innym trwałym nośniku.”;

- 2) w art. 29:

- a) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Jeżeli w terminach określonych w ustawie lub w umowie zakład ubezpieczeń nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia, zawiadamia:

- 1) osobę zgłaszającą roszczenie oraz
- 2) ubezpiezonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie

– na piśmie lub, jeżeli osoba ta wyraziła na to zgodę, na innym trwałym nośniku, o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część świadczenia.

5. Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, zakład ubezpieczeń informuje o tym:

- 1) osobę występującą z roszczeniem oraz

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1565 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146, 820, 1069 i 1216.

- 2) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
- na piśmie lub, jeżeli osoba ta wyraziła na to zgodę, na innym trwałym nośniku, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniające całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia.”,
- b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
- „5a. Informacja, o której mowa w ust. 5, zawiera pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.”.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Proponowane zmiany są wynikiem realizacji jednego z postulatów inicjatywy przedsiębiorców SprawdzaMY, którego celem jest przygotowanie i zaproponowanie pakietu rozwiązań w zakresie deregulacji i ułatwień obrotu gospodarczego.

W ramach tej inicjatywy zwrócono uwagę na wątpliwości interpretacyjne związane ze stosowaniem wymogu „na piśmie”, a w przypadku art. 21 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 838, z późn. zm.), także wymogu „pisemności”, które w ocenie przedsiębiorców stanowią barierę prowadzenia działalności ubezpieczeniowej.

W związku z tym uzupełnienia wymaga przepis art. 819 § 4 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071, z późn. zm.). Konieczna jest też zmiana art. 14 ust. 2 i 3 oraz art. 109a ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 367, z późn. zm.), a także zmiana przepisów art. 21 ust. 4 oraz art. 29 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

W ocenie inicjatywy przedsiębiorców korespondencja między zakładami ubezpieczeń i Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym a klientami mogłaby, za zgodą klientów, odbywać się przy pomocy poczty elektronicznej. Z kolei stosowanie art. 21 ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (obligującego do pisemnego potwierdzania i żądania przez ubezpieczającego) dodatkowo wymaga fizycznej archiwizacji dokumentów i uniemożliwia zastosowanie systemów informatycznych.

Na skutek powyższej inicjatywy proponuje się wprowadzić odpowiednie zmiany w:

- 1) art. 819 § 4 Kodeksu cywilnego, przez dodanie zdania trzeciego, zgodnie z którym przesłanie oświadczenia utrwalanego w postaci elektronicznej będzie wymagało uprzedniej zgody zgłaszającego roszczenie lub zdarzenie.

Według dotychczasowego brzmienia przepisu, bieg przedawnienia roszczenia o świadczenie do ubezpieczyciela przerywa się także przez zgłoszenie ubezpieczycielowi tego roszczenia lub przez zgłoszenie zdarzenia objętego ubezpieczeniem. Bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia;

- 2) art. 14 ust. 2 i 3 oraz art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, które doprecyzują postaci przekazywanych informacji „na piśmie”, tj. w postaci papierowej albo w postaci elektronicznej;
- 3) art. 21 ust. 4 oraz art. 29 ust. 4 i 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej przez użycie sformułowania „na piśmie lub innym trwałym nośniku”. Zapewni to także wewnętrzną spójność przepisów zmienianej ustawy, ponieważ formuła redakcyjna „na piśmie lub innym trwałym nośniku” została już zastosowana w art. 17 ust. 2, art. 20 ust. 2, 3, 4 i 6, art. 21 ust. 5a i 5b, art. 22 ust. 1 i 5, art. 24 ust. 2 oraz art. 30 ust. 1 ustawy.

Zaproponowane zmiany odpowiadają na wątpliwości przedsiębiorców co do możliwości wysyłania korespondencji w postaci elektronicznej. Proponowane zmiany w projekcie ustawy mają więc na celu usunięcie wszelkich wątpliwości interpretacyjnych i uporządkowanie sposobu komunikacji między zakładem ubezpieczeń i Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym a klientem. Intencją jest, aby informacje mogły być przesyłane w postaci elektronicznej (np. za pomocą e-mail), co będzie wymagało uprzedniej zgody klienta. Z uwagi na odmienne redakcje zmienianych ustaw „uprzedniość” zgody w Kodeksie cywilnym została wyrażona wprost, natomiast w pozostałych przypadkach przez zastosowanie czasu przeszłego czasownika. Informacje przesyłane w postaci elektronicznej powinny zawierać zapis tekstowy, np. w postaci skanów dokumentów z odwzorowanym podpisem. W przeciwieństwie do formy dokumentowej, postać elektroniczna przekazywanych informacji nie powinna obejmować nagrania dźwięku czy obrazu.

Ponadto w art. 29 ust. 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej proponuje się korektę techniczną polegającą na przeniesieniu treści dotyczącej obowiązku informacyjnego, która znajduje się obecnie w zdaniu drugim (w części wspólnej) do odrębnego ust. 5a.

Mając na względzie, że projekt ustawy przewiduje zmiany w ustawie – Kodeks cywilny proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Nie ma potrzeby przyjmowania przepisów przejściowych. Ustawa od dnia jej wejścia w życie może być stosowana bezpośrednio do wszystkich stanów prawnych objętych jej zakresem.

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawiania organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r.

w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42 – Dz. Urz. UE Polskie Wydanie Specjalne rozdz. 1, t. 1, str. 446), projekt ustawy nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.), z chwilą przekazania do uzgodnień z członkami Rady Ministrów, projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie ww. ustawy.

Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.). Projektowane regulacje będą dotyczyć dużych instytucji finansowych (z zakładów ubezpieczeń) oraz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej	Data sporządzenia 30 września 2025 r.
Ministerstwo i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów	Źródło: Inne Deregulacja
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Jurand Drop Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów	Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UDER73
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Piotr Radziszewski – naczelnik Wydziału Sektora Ubezpieczeń Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego w Ministerstwie Finansów, tel. 734-114-951 e-mail: piotr.radziszewski@mf.gov.pl	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektu ustawy jest ułatwienie prowadzenia działalności ubezpieczeniowej przez umożliwienie zakładom ubezpieczeń, Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu (UFG) i ubezpieczającemu przysyłanie informacji, za zgodą i na życzenie klienta, również w postaci elektronicznej.

Proponowane zmiany są wynikiem realizacji jednego z postulatów inicjatywy przedsiębiorców SprawdzaMY, którego celem jest przygotowanie i zaproponowanie pakietu rozwiązań w zakresie deregulacji, uproszczeń i ułatwień obrotu gospodarczego. W ramach tej inicjatywy zwrócono uwagę na wątpliwości interpretacyjne związane ze stosowaniem wymogu „na piśmie”, a w przypadku art. 21 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 838, z późn. zm.), także wymogu „pisemności”, które w ocenie przedsiębiorców stanowią barierę prowadzenia działalności ubezpieczeniowej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się wprowadzić odpowiednie zmiany w art. 819 § 4 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071, z późn. zm.), w art. 14 ust. 2 i 3 oraz art. 109a ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 367, z późn. zm.) oraz w art. 29 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, które umożliwią wysyłanie korespondencji w postaci elektronicznej. Proponowane zmiany terminologiczne w projekcie ustawy mają więc na celu usunięcie wszelkich wątpliwości interpretacyjnych i uporządkowanie sposobu komunikacji między zakładem ubezpieczeń i Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym a klientem. Intencją jest, aby informacje mogły być przysyłane w postaci elektronicznej (np. za pomocą e-mail), co będzie wymagało uprzedniej zgody klienta. Informacje przesyłane w postaci elektronicznej powinny zawierać zapis tekstowy, np. w postaci skanów dokumentów z odwzorowanym podpisem. W przeciwieństwie do formy dokumentowej, postać elektroniczna przekazywanych informacji nie powinna obejmować nagrania dźwięku czy obrazu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak informacji.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
zakłady ubezpieczeń	46	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	uporządkowanie sposobu komunikacji między zakładem ubezpieczeń a klientem przez usunięcie wątpliwości interpretacyjnych co do możliwości wysyłania korespondencji w postaci elektronicznej
Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	1	Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	uporządkowanie sposobu komunikacji między

			Funduszem a klientem przez usunięcie wątpliwości interpretacyjnych co do możliwości wysyłania korespondencji w postaci elektronicznej
klienci zakładów ubezpieczeń i Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego (występujący z roszczeniem; uprawniony; ubezpieczający; ubezpieczony w umowie ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek)	brak danych		uporządkowanie sposobu komunikacji między zakładem ubezpieczeń i Funduszem a klientem przez usunięcie wątpliwości interpretacyjnych co do możliwości wysyłania korespondencji w postaci elektronicznej

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.), z chwilą przekazania do uzgodnień z członkami Rady Ministrów projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania następującym podmiotom: Związkowi Banków Polskich, Komisji Nadzoru Finansowego, Narodowemu Bankowi Polskiemu, Polskiemu Biuru Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, Rzecznikowi Finansowemu, Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Polskiej Izbie Ubezpieczeń, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Urzędowi Ochrony Danych Osobowych, Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Polskiej Izbie Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Stowarzyszeniu Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Polskiej Izbie Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz Konfederacji Lewiatan.

Z uwagi na deregulacyjny charakter projektu oraz ograniczony zakres zmian przewidziano skrócony, 5-dniowy, termin na zgłaszanie uwag.

Zgłoszone uwagi wraz ze stanowiskiem Ministra Finansów i Gospodarki (Ministerstwa Finansów) zamieszczono w raporcie z konsultacji oraz zestawieniu uwag sporządzonym na podstawie § 50 ust. 3 Regulaminu pracy Rady Ministrów.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania												

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w szczególności nie wystąpi skutek w postaci zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych.						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Zakłady ubezpieczeń i Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny uzyskają, bez wątpliwości interpretacyjnych, możliwość wysyłania korespondencji w postaci elektronicznej.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Zakłada się, że projekt nie będzie miał negatywnego wpływu na rodzinę, obywateli, w tym osoby starsze i niepełnosprawne oraz gospodarstwa domowe. Za zgodą i na życzenie klienta zakłady ubezpieczeń i Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny uzyskają, bez wątpliwości interpretacyjnych, możliwość wysyłania (i odbierania od klientów) korespondencji w postaci elektronicznej.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: uporządkowanie i uproszczenie sposobu komunikacji między zakładem ubezpieczeń i UFG a klientem				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz: proponowane zmiany terminologiczne w projekcie ustawy mają na celu usunięcie wszelkich wątpliwości interpretacyjnych co do możliwości wymiany korespondencji w postaci elektronicznej między zakładem ubezpieczeń i Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym a klientem. Może to przyczynić się do ograniczenia korespondencji papierowej (listownej).								
9. Wpływ na rynek pracy								
Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.								

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny oraz pozostałe obszary, o których mowa w pkt 10.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wykonanie przepisów aktu prawnego nastąpi z dniem jego wejścia w życie.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja efektów projektu będzie dokonywana na bieżąco przez zakłady ubezpieczeń i Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny na podstawie analizy efektywności komunikacji z klientami, a także przez Rzecznika Finansowego i Komisję Nadzoru Finansowego na podstawie analizy skarg klientów.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (UDER73)

1. Omówienie wyników przeprowadzanych konsultacji publicznych i opiniowania.

Stosownie do postanowień uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.), w ramach konsultacji publicznych 10 lipca 2025 r. projekt ustawy został przekazany przedstawicielom następujących instytucji, tj.: Polskiej Izbie Ubezpieczeń, Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, Polskiemu Biuru Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Związkowi Banków Polskich, Stowarzyszeniu Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Polskiej Izbie Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Polskiej Izbie Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych oraz Konfederacji Lewiatan.

Projekt został także przekazany do zaopiniowania Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego, Prezesowi Narodowego Banku Polskiego, Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rzecznikowi Finansowemu, Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców, Prezesowi Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Ze względu na zakres zmian przewidzianych projektem nie był on przedmiotem opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów z chwilą skierowania projektu ustawy do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania, przedmiotowy projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Z uwagi na deregulacyjny charakter projektu oraz ograniczony zakres zmian przewidziano skrócony termin na zgłaszanie uwag do 14 lipca 2025 r. Uwagi do projektu zostały zgłoszone przez Komisję Nadzoru Finansowego, Rzecznika Finansowego, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, Urząd Ochrony Danych Osobowych oraz Polską Izbę Ubezpieczeń.

Zgłoszone uwagi zostały poddane szczegółowej analizie i w miarę możliwości uwzględnione w projekcie ustawy.

Zgłoszone uwagi i stanowisko Ministra Finansów i Gospodarki do tych uwag przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Lp.	Jednostka redakcyjna	Podmiot, który przedstawił stanowisko/opinię	Stanowisko/opinia podmiotu	Stanowisko Ministerstwa Finansów
1.	Uwaga ogólna	UODO	Zgodnie z uzasadnieniem projektodawcy celem projektowanej ustawy jest zaproponowanie pakietu rozwiązań w zakresie deregulacji i ułatwień obrotu gospodarczego. Rozwiązania te powinny jednak zostać poprzedzone wykonaniem testu prywatności, który jest środkiem kluczowym w procesie tworzenia prawa i powinien stanowić punkt wyjścia dla ustalenia proporcjonalności przyjętych rozwiązań między realizacją celów ustawy a zachowaniem konstytucyjnie chronionych praw i wolności jednostki. Na mocy projektowanej regulacji tworzone są bowiem rozwiązania związane z przetwarzaniem danych osobowych w szerokim zakresie, w tym danych szczególnych kategorii w rozumieniu art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 ¹ . Przyjęcie kompleksowych i przejrzystych norm prawnych w przedmiotowym zakresie zwłaszcza, gdy wiąże się to z wdrażaniem nowych rozwiązań technicznych (inne trwałe nośniki), w tym związanych z przetwarzaniem danych sensytywnych, poprzedzone powinno być testem prywatności ² wymaganym przepisami	Wykonanie testu prywatności nie jest zasadne, gdyż projekt nie zmienia kwestii związanych z przetwarzaniem danych osobowych. Zaproponowane zmiany jedynie odpowiadają na wątpliwości przedsiębiorców co do możliwości wysyłania korespondencji w postaci elektronicznej. Taka możliwość istnieje na gruncie obecnych regulacji, niemniej nie jest ona wyrażona wprost.

¹ W rozumieniu art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 zabrania się przetwarzania danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.

² Uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze wynikające z przetwarzania, administrator - zarówno przy określaniu sposobów przetwarzania, jak i w czasie samego przetwarzania - wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, takie jak pseudonimizacja, zaprojektowane w celu skutecznej realizacji zasad ochrony danych, takich jak minimalizacja danych, oraz w celu nadania przetwarzaniu niezbędnych zabezpieczeń, tak by spełnić wymogi niniejszego rozporządzenia oraz chronić prawa osób, których dane dotyczą.

			rozporządzenia 2016/679, w tym oceną skutków dla ochrony danych osobowych³. Przy wypracowywaniu przepisów prawa, jeżeli dany rodzaj przetwarzania - z użyciem nowych technologii - ze względu na charakter, zakres, kontekst i cele, które z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych pożądanym jest dokonywanie oceny skutków dla ochrony danych, jej wyników i wpływu na kształt i treść określonych regulacji stanowiących o dokonywaniu operacji na danych osobowych. Dokonanie oceny skutków dla ochrony danych jest pomocne w dokonaniu oceny zgodności planowanych rozwiązań z przepisami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych, w tym zasadami ochrony danych osobowych w rozumieniu tych przepisów. Uwagi organu nadzorczego przedstawiane w toku prac legislacyjnych mają charakter eksperckich wskazówek dla Projektodawcy, który podejmuje decyzję co do ostatecznego kształtu przyjmowanych norm i odpowiada za zapewnienie ich zgodności z przepisami o ochronie danych osobowych. Uwzględnienie ich jednak z pewnością przyczyni się do pełniejszej realizacji praw osób, których dane są przetwarzane. Prezes UODO wyraża zatem nadzieję, że zostaną uwzględnione w trakcie dalszych prac nad ustawą.	
2.	Art. 1, art. 2 i art. 3 pkt 2 oraz propozycje zmiany innych	PIU	Projekt ustawy ma w założeniu znosić konieczność złożenia podpisu odręcznego oraz w przypadkach, w których istnieją wątpliwości, umożliwiać korespondencję w formie elektronicznej.	Uwaga uwzględniona

³ Uzasadnionym jest dokonanie oceny skutków dla ochrony danych – zgodnie z art. 35 ust. 10 rozporządzenia 2016/679 – już w ramach oceny skutków regulacji w związku z przyjmowaniem określonej podstawy prawnej przetwarzania danych, co przy dokonaniu prawidłowej oceny i wypracowaniu przepisów szczególnych uwzględniających stosowanie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych może zastąpić dokonywanie takiej oceny przez podmioty stosujące / wykonujące następnie tak ustalone przepisy.

	przepisów ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej	Polska Izba Ubezpieczeń proponuje korektę brzmienia przedstawionych przez Ministerstwo Finansów przepisów. Sformułowanie: na papierze lub – w przypadku, gdy osoba ta wyraziła na to zgodę – innym trwałym nośniku proponujemy zamienić na: na piśmie lub – w przypadku, gdy osoba ta wyraziła na to zgodę – innym trwałym nośniku. Sformułowanie na piśmie lub za zgodą (np. ubezpieczającego, osoby zainteresowanej) na innym trwałym nośniku występuje w wielu artykułach ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Przykładowo zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy w przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, zakład ubezpieczeń przekazuje informacje, o których mowa w ust. 1, za pośrednictwem ubezpieczającego, osobie zainteresowanej, przed przystąpieniem do takiej umowy, na piśmie, lub, jeżeli osoba zainteresowana wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w dziale I załącznika do ustawy, przed wyrażeniem przez strony zgody na zmianę warunków umowy lub zmianę prawa właściwego dla zawartej umowy zakład ubezpieczeń przekazuje ubezpieczającemu, na piśmie lub, jeżeli ubezpieczający wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku. W kolejnym ustępie art. 20 ustawa stanowi, że w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w dziale I załącznika do ustawy, zakład ubezpieczeń, na piśmie lub, jeżeli ubezpieczający wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku, informuje ubezpieczającego, nie rzadziej niż raz w roku, z zastrzeżeniem ust. 8, o wysokości świadczeń przysługujących z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, jeżeli wysokość świadczeń ulega zmianie w trakcie obowiązywania	
--	--	--	--

			umowy ubezpieczenia, a także o wartości wykupu ubezpieczenia, jeżeli z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia przysługuje wykup ubezpieczenia. Analogiczną konstrukcją prawną - na piśmie lub za zgodą na innym trwałym nośniku – ustawa posługuje się również w artykułach: 20 ust. 4 20 ust. 6 21 ust. 5a 21 ust. 5b 22 ust. 1 22 ust. 5 24 ust. 2 30 ust. 2. Polska Izba Ubezpieczeń proponuje użycie tego sformułowania w ramach nowelizacji UDER73, w przeciwnym razie mogą powstać istotne wątpliwości interpretacyjne, dlatego ustawodawca niekiedy posługuje się pojęciem „na papierze” a wielu innych przypadkach „na piśmie”. Ponadto Polska Izba Ubezpieczeń proponuje konsekwentne objęcie projektem ustawy UDER73 nie tylko art. 29 ust. 5, ale i ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Artykuł 29 ust. 4 nie powinien pozostać jedynym przepisem, którego dotyczyłyby wątpliwości interpretacyjne w zakresie korespondencji elektronicznej.	
3.	Art. 1, art. 2 i art. 3	UODO	Art. 1 projektu ustawy nadaje nowe brzmienie w art. 819 w § 4 zdanie drugie w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071 i 1172), dalej: Kodeks cywilny, o treści: „Bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo	Uwaga częściowo uwzględniona W zmianach do art. 819 § 4 Kodeksu cywilnego, a także art. 14 ust. 2 i 3 oraz

		od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia utrwalone na papierze lub innym trwałym nośniku – w przypadku gdy zgłaszający roszczenie lub zdarzenie wyraził na to zgodę.”. Projektowana norma wprowadza nowy nośnik informacji, obok formy papierowej, wskazuje inny trwały nośnik z zastrzeżeniem jego stosowania, gdy zgłaszający roszczenie lub zdarzenie wyraził na to zgodę. Konstrukcja tej normy jest nieprecyzyjna, daje podstawy podmiotowi zobowiązanemu do stosowania dowolnego, innego trwałego nośnika w celu przekazywania informacji, w tym danych osobowych, zgłaszającemu roszczenie. Należy zauważyć, że przerwanie biegu przedawnienia następuje w wyniku podjęcia stosownych czynności przez uprawnionego, dlatego powinien on otrzymać stosowne informacje, w takiej formie (papierowej lub) na trwałym nośniku, który jest w stanie odczytać, na który (nośnik) wyraził uprzednią zgodę, nie zaś jak zaproponowano „wyraził na to zgodę”. Podkreślić trzeba, że projektowane rozwiązanie może spowodować ograniczenie dostępu do danych osobowych osobie, której te dane dotyczą, o ile nie będą przekazane te informacje na trwałym nośniku zaakceptowanym przez tę osobę. Dodać należy, że w oświadczeniu ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia znajduje się szeroki zakres danych osobowych, w tym może również to dotyczyć danych szczególnych kategorii w rozumieniu art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679⁴ dotyczących zdrowia, np. osoby poszkodowanej w wypadku komunikacyjnym, w zakresie	art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK zrezygnowano z odwołania do „trwałego nośnika”. Ostateczna formuła brzmienia art. 819 § 4 Kodeksu cywilnego została wypracowana podczas prac komisji prawniczej. W zakresie zmian art. 21 ust. 4 oraz art. 29 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, zasadne jest zapewnienie wewnętrznej spójności redakcyjnej zmienianej ustawy przez konsekwentne posługiwanie się w nowelizowanych przepisach już przyjętymi formułami redakcyjnymi, tj. pojęciem „trwałego nośnika”. Przy czym zaproponowane zmiany jedynie odpowiadają na wątpliwości przedsiębiorców co do możliwości wysyłania korespondencji w postaci elektronicznej. Taka możliwość istnieje na gruncie obecnych regulacji, niemniej nie jest ona wyrażona wprost.
--	--	--	--

⁴ W rozumieniu art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 zabrania się przetwarzania danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.

		informacji znajdujących się w uzasadnieniu odmowy świadczenia. Zgodnie ze standardami określonymi w rozporządzeniu 2016/679 dane te powinny zostać objęte odpowiednim poziomem ochrony z uwagi na ich wyjątkowy charakter, jako zawierające najbardziej intymne i osobiste informacje dotyczące zdrowia, osoby ubiegającej się o świadczenie. W uzasadnieniu do projektu ustawy projektodawca wskazał, że: „zakłady ubezpieczeń wysyłają do klientów listy, chociaż mogłyby przesłać wymaganą prawem informację, za zgodą i na życzenie klienta, pocztą elektroniczną” lub też wskazuje na „[...] przesyłanie informacji, za zgodą i na życzenie klienta, na trwałym nośniku (w tym pocztą elektroniczną) [...]”. Projektodawca tym samym wskazuje nie tylko nowy „inny trwały nośnik”, ale także nowe sposoby przekazywania [podkreślenie autora] nośników danych (m.in. za pomocą poczty elektronicznej), zawierających oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu świadczenia lub o jej odmowie wraz z szerokim zakresem danych osobowych ubiegającego się o świadczenie. Rozwiązania dotyczące sposobów przekazywania danych osobowych podnoszone w uzasadnieniu, powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie i ostateczne rozstrzygnięcie w przepisach ustawy. Projektodawca dla wzmocnienia argumentacji uzasadniającej proponowane rozwiązanie dot. stosowania trwałego nośnika” wskazuje na art. 577² Kodeksu cywilnego, jako podobne do przewidzianego w art. 1 projektu ustawy, jako funkcjonujące na gruncie dotychczasowych przepisów Kodeksu cywilnego.” Trudno jednak zgodzić się z tą tezą, gdyż rozwiązanie o którym w art. 577² Kodeksu cywilnego dotyczy oświadczenia gwarancyjnego, gdzie przetwarzane są jedynie dane gwaranta tj. podmiotu (przedsiębiorcy) udzielającego gwarancji w postaci nazwy i	
--	--	--	--

		jego adresu jako niezbędnych dla udzielenia gwarancji, nie zaś danych osobowych dotyczących osoby ubiegającej się o świadczenie o tak szerokim zakresie danych osobowych. Uzasadnionym jest poddanie projektowanego rozwiązania ponownej analizie pod kątem zapewnienia stosowania zasad ochrony danych osobowych z art. 5 ust. 1, w szczególności: zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości z art. 5 ust. 1 lit. a⁵, ograniczenia przechowywania z art. 5 ust. 1 lit. e⁶, integralności i poufności z art. 5 ust. 1 lit. f⁷ oraz rozliczalności z art. 5 ust. 2⁸ rozporządzenia 2016/679, by z treści projektowanych przepisów można było wywieść za pomocą jakich nośników oraz w jaki sposób przetwarzane są dane osobowe. Analogiczne uwagi należy podnieść do art. 2 projektu ustawy wprowadzającego zmiany ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 367, z późn. zm.) oraz art. 3 projektu ustawy wprowadzającego zmiany w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i	
--	--	---	--

⁵ Dane osobowe muszą być przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą ("zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość").

⁶ Dane osobowe muszą być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą ("ograniczenie przechowywania").

⁷ Dane osobowe muszą być przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych ("integralność i poufność").

⁸ Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie ("rozliczalność").

			reasekuracyjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 838, 1565 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146, 820, 1069 i 1216).	
4.	Art. 1, art. 2 pkt 2 i 3 oraz art. 3 pkt 2	KNF	Z uzasadnienia do projektu wynika, że intencją projektodawcy jest, aby zakłady ubezpieczeń mogły przysyłać informacje na trwałym nośniku, za zgodą i na życzenie klienta: " [...] proponuje się wprowadzić odpowiednie zmiany w art. 819 § 4 Kodeksu cywilnego, art. 14 ust. 2 i 3 oraz art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz art. 21 ust. 4 i 29 ust. 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, które umożliwią zakładom ubezpieczeń przesyłanie informacji, za zgodą i na życzenie klienta, na trwałym nośniku (w tym pocztą elektroniczną)." W opinii KNF zaproponowana treść zdania drugiego w art. 819 § 4 kodeksu cywilnego, a w szczególności zastosowany w nim szyk zdania może budzić wątpliwości interpretacyjne czego dokładnie dotyczy zgoda zgłaszającego roszczenie lub zdarzenie, o której mowa w tym przepisie. W celu eliminacji ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych KNF proponuje następującą zmianę treści tego przepisu: <i>"Bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia utrwalone na papierze lub w przypadku gdy zgłaszający roszczenie lub zdarzenie wyraził na to zgodę - na innym trwałym nośniku."</i> Analogiczna zmiana powinna zostać wprowadzona w projektowanych przepisach art. 14 ust. 2, art. 14 ust. 3 i art. 109a	Uwaga uwzględniona Został zmieniony szyk zdania. W zmianach do art. 819 § 4 Kodeksu cywilnego, zrezygnowano z odwołania do „trwałego nośnika”. Ostateczna formuła brzmienia art. 819 § 4 Kodeksu cywilnego została wypracowana podczas prac komisji prawniczej.

		ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych oraz w art. 29 ust. 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Dodatkowo, mając na względzie to, że art. 819 § 4 k.c. stanowi szczególną podstawę do przerwania przedawnienia roszczenia kierowanego przeciwko ubezpieczycielowi, KNF pragnie zwrócić uwagę na następujące kwestie wiążące się z proponowaną zmianą przepisów. W aktualnym brzmieniu przepisu, forma pisemna jest dla oświadczenia zakładu ubezpieczeń zastrzeżona ad eventum, co oznacza, że jeżeli nie zostanie ona zachowana, bieg przedawnienia nie rozpocznie się. Rozwiązanie takie miało na celu ochronę – zazwyczaj słabszej strony - którą jest uprawniony do świadczenia. Przy krótkim terminie przedawnienia ma to szczególne znaczenie w kontekście podjęcia przed sądem, w odpowiednim czasie, czynności zmierzających do dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Przedawnienie może być również przerywane wielokrotnie. Ważne zatem, aby oświadczenie zakładu ubezpieczeń było przekazywane uprawnionemu w jednolitej formie i żeby uprawniony miał pewność jaka to będzie forma w przypadku, gdy zakład ubezpieczeń będzie przekazywał wiele oświadczeń w jednej sprawie. KNF zwraca uwagę, że przepisy prawa nie przewidują obecnie zamkniętego katalogu trwałych nośników. Obserwacja aktualnej praktyki podmiotów nadzorowanych, w tym zakładów ubezpieczeń, wskazuje, że stosowane są, niejednokrotnie wymiennie, różne rodzaje nośników informacji (tradycyjne pisma, poczta elektroniczna, aplikacje do obsługi umów, szkód, wiadomości tekstowe). To, czy dany nośnik informacji jest	
--	--	--	--

			trwały, zależy od jego cech i tego, czy pozwala na przechowywanie informacji w sposób umożliwiający ich późniejsze odczytanie i wykorzystanie. Z punktu widzenia osoby dochodzącej roszczeń ważne jest aby projektowane regulacje gwarantowały przejrzysty tryb wyboru nośnika informacji preferowanego w korespondencji dotyczącej składanych roszczeń i jego jednoznaczną identyfikację. Obecnie obowiązujący przepis przewiduje konkretny nośnik – pismo - do przekazania oświadczenia ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia, natomiast propozycja zawarta w projekcie zmierza do wprowadzenia katalogu otwartego nośników, co może w niewystarczającym stopniu zabezpieczać prawa uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Wedle projektowanych przepisów ustawy, uprawniony miałby wyrażać zgodę na przekazanie oświadczenia na innym trwałym nośniku niż pisemnie. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że zgoda taka powinna wskazywać określony nośnik preferowany przez klienta, a nie jakikolwiek nośnik trwały, wybrany przez zakład ubezpieczeń z katalogu stosowanych przez niego w procesach obsługi umów czy szkód. Wskazane jest ponadto, dla celów dowodowych, istotnych zarówno dla klienta, jak i zakładu ubezpieczeń, aby zgoda była właściwie udokumentowana i jednoznacznie precyzowała wybrany przez klienta nośnik.	
5.	Art. 1 i art. 2 pkt 2 i 3	Rzecznik Finansowy	Oświadczenia w postępowaniu likwidacyjnym (art. 819 § 4 k.c., art. 14 ust. 2 i ust. 3 oraz art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych) Na wstępie – podtrzymujemy uwagę zgłoszoną w opinii do projektu MF-76-246 co do tego, że zmiany Kodeksu cywilnego a także ustaw towarzyszących, nie powinny być traktowane w	Uwaga częściowo uwzględniona Ostateczna formuła brzmienia art. 819 § 4 Kodeksu cywilnego została wypracowana podczas prac komisji prawniczej. W art. 819 § 4 k.c proponuje się dodać zdanie trzecie w brzmieniu: przesłanie oświadczenia, o którym

		trybie deregulacyjnym. Konieczna jest szersza, dogłębna dyskusja nad kształtem zmian w Kodeksie oraz kompleksowa analiza możliwych skutków na gruncie całego Kodeksu i ustaw mu towarzyszących. Mamy też wątpliwość co do tego, czy zmiany art. 819 § 4 k.c. oraz art. 14 ust. 2 i 3, a także art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych są rzeczywiście niezbędne. Z uzasadnienia projektu wynika, że <i>problemem jest konieczność złożenia „podpisu odręcznego” oraz wymóg „na piśmie”</i>. W aktualnym stanie prawnym oświadczenia te można jednak doręczyć także w formie elektronicznej, jeśli ubezpieczyciel lub Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny zachowuje formę równoważną formie pisemnej tj. formę elektroniczną (z kwalifikowanym podpisem elektronicznym – art. 78[1] § 2 k.c.). Niezależnie od tych kwestii - mamy uwagi co do zaproponowanego brzmienia tych przepisów. Zgodnie z projektem, oświadczenie ma być „utrwalone” na papierze lub innym trwałym nośniku. Projektodawca w uzasadnieniu powołuje się na przepisy dotyczące gwarancji tj. art. 577[2] k.c. - <i>Uprawniony z gwarancji może żądać od gwaranta wydania oświadczenia gwarancyjnego utrwalonego na papierze lub innym trwałym nośniku (dokument gwarancyjny)</i>. Jest to aktualnie jedyne miejsce w k.c., gdzie użyte jest zarówno sformułowanie „trwały nośnik”. Zmiany proponowane w k.c. i ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych są wzorowane na tym właśnie przepisie. Analogia ta nie jest jednak właściwa. Z art. 577 § 1 k.c. wynika, że oświadczenie gwarancyjne może być złożone w dowolnej formie, także w reklamie – a więc wcześniej, niż następuje wydanie dokumentu gwarancyjnego.	mowa w zdaniu drugim, utrwalonego w postaci elektronicznej wymaga uprzedniej zgody zgłaszającego roszczenie lub zdarzenie.
--	--	---	---

			Prawo do żądania potwierdzenia tego oświadczenia dokumentem gwarancyjnym, o którym mowa w art. 577[2] k.c. ma więc charakter wtórny, względem pierwotnego oświadczenia gwaranta które kształtuje prawa i obowiązki wynikające z gwarancji. Gwarant przekazując dokument gwarancyjny jedynie potwierdza złożone przez siebie oświadczenie gwarancyjne i nie tworzy nowej sytuacji prawnej. Nie wypowiada się on też w tym momencie o konkretnym roszczeniu gwarancyjnym. Jeśli chodzi o sformułowania dotyczące „utrwalenia” oświadczenia – poza wskazanym już art. 577[2] k.c., pojawia się ono tylko w art. 66[1] § 2 pkt 3 k.c. dotyczącym oferty złożonej w postaci elektronicznej. Przedsiębiorca zobowiązany jest poinformować drugą stronę w sposób jednoznaczny i zrozumiały o <i>zasadach i sposobach utrwalania, zabezpieczania i udostępniania przez przedsiębiorcę drugiej stronie treści zawieranej umowy</i>. Podobnie jak w przypadku art. 577[2] k.c. – także tutaj oświadczenia stron składane są wcześniej i mają być jedynie utrwalone dla przyszłych celów. Utrwalenie oświadczenia w k.c. ma więc przede wszystkim walor dowodowy. Sformułowanie dotyczące „utrwalenia” oświadczenia ubezpieczyciela – niezależnie od tego w jakiej formie utrwalenie to ma nastąpić – nie odpowiada charakterowi i celowi obowiązku z art. 819 § 4 k.c. W przypadku art. 819 § 4 k.c. ustawodawca zdecydował, że wydanie tzw. decyzji ubezpieczeniowej jest zdarzeniem prawotwórczym, i powoduje rozpoczęcie biegu przedawnienia roszczenia na nowo. W takim wypadku nie ma wcześniejszego oświadczenia ubezpieczyciela	
--	--	--	---	--

		w sprawie przyznania lub odmowy przyznania odszkodowania, które wywoływałoby skutki prawne i które wystarczy „utrwalić”. Analogia między art. 577[2] k.c. i art. 819 § 4 k.c. jest więc pozorna, ponieważ różny jest charakter i skutki prawne tych oświadczeń. Użycie w art. art. 819 § 4 k.c. sformułowania o „utrwaleniu” oświadczenia ubezpieczyciela może spowodować też niepotrzebne wątpliwości co do tego, czy oświadczenie to dalej ma charakter prawotwórczy, czy po zmianie będzie mieć wyłącznie charakter dowodowy. Podobnie jest także z obowiązkami art. 14 ust. 2 i 3 oraz art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych⁹. Trzeba też wskazać, że formułowanie o formie lub postaci „papierowej” („na papierze”) w k.c. generalnie nie występuje poza wymienionym już art. 577[2] k.c. Kodeks cywilny wymienia formę pisemną (art. 78 k.c.), dokumentową (art. 77[2] k.c.) i elektroniczną (art. 78[1] k.c.) oświadczenia woli. Oprócz tego k.c. wprowadza formy kwalifikowane. Również to może powodować wątpliwości co do tego jak wyklądać nowe przepisy. Proponowana treść przepisów nie jest też spójna z ich uzasadnieniem. Projektodawca w uzasadnieniu wskazuje, że <i>zakłady ubezpieczeń wysyłają do klientów listy, chociaż mogłyby przesłać wymaganą prawem informację, za zgodą i na życzenie klienta, pocztą elektroniczną</i>. Tymczasem, projektowane przepisy nie wymagają, aby (i) zgoda i (ii)	
--	--	--	--

⁹ Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 367, z późn. zm.).

			życzenie były odrębnymi przesłankami doręczenia informacji na trwałym nośniku (zgoda jako warunek generalny, a życzenie – jako preferencję klienta co do tego w jakiej formie obecnie chce otrzymać informację). Na gruncie projektowanego przepisu wymagana jest tylko zgoda tej osoby. Projektowane przepisy nie określają też ram czasowych udzielenia zgody. Można się więc zastanawiać, czy zgoda na doręczenia informacji „na trwałym nośniku” innym niż papier może być wyrażona na przykład, w toku rozmowy telefonicznej z likwidatorem, czy wręcz podczas zawierania umowy ubezpieczenia. Takie rozwiązanie może być pod pewnymi względami ryzykowne. Bezpieczniej byłoby, aby zgoda na doręczenia na trwałym nośniku dotyczyła konkretnego roszczenia lub zdarzenia, a nie wszystkich umów czy zdarzeń ogólnie. Ważne też, żeby nie opierać się na zgodach sprzed wielu lat, bez sprawdzenia ich aktualności (np. adresu e-mail). Definicja „trwałego nośnika” obejmuje też szeroki katalog różnego rodzaju nośników danych. Nośnikiem może być nie tylko e-mail – o którym mowa w uzasadnieniu projektu – ale też np. plik na płycie CD. Sposób doręczenia oświadczeń i zawiadomień powinien uwzględniać zarówno interesy jak i możliwości techniczne osób zgłaszających roszczenie lub zdarzenie. Ważne, aby doręczenia na trwałym nośniku innym niż papier były dokonywane w formie uzgodnionej z samym zainteresowanym. Z tych powodów, proponujemy pozostawić art. 819 § 4 k.c. pozostawić bez zmian. Z zastrzeżeniem uwag zgłoszonych na wstępie, cel deregulacji może być osiągnięty poprzez dodanie w art. 819 k.c. nowego § 5 który określałby, że na żądanie osoby	
--	--	--	---	--

			zgłaszającej roszczenie lub zdarzenie, oświadczenie o którym mowa w § 4 można doręczyć na trwałym nośniku innym niż papier, w sposób z nią uzgodniony. Analogicznie można by rozwiązać także kwestie nowelizacji ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – tj. dodać nowe ustępy do istniejących już przepisów, w których określono by, że informacje tam określone i na żądanie wskazanej tam osoby można przekazać również na trwałym nośniku, w sposób z nią uzgodniony.	
6.	Art. 2 i art. 3 pkt 2	Rzecznik Finansowy	Definicja trwałego nośnika na potrzeby ustaw ubezpieczeniowych Zgodnie z propozycją <i>trwały nośnik</i> w rozumieniu określonym definicją z ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych będzie definiowany jako <i>trwały nośnik w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 1796, z późn. zm.)</i>. Zgodnie z tą definicją, trwały nośnik to <i>material lub narzędzie umożliwiające konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych osobiście do niego, w sposób umożliwiający dostęp do informacji w przyszłości przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwalają na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci</i>; Definicja ta nie odpowiada zakresowi ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Ubezpieczeniami obowiązkowymi, jakie szczegółowo regulowane są w tej ustawie to umowy:	Uwaga częściowo uwzględniona W zmianach do art. 14 ust. 2 i 3 oraz art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK zrezygnowano z odwołania do „trwałego nośnika”. W zakresie zmian art. 21 ust. 4 oraz art. 29 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, zasadne jest zapewnienie wewnętrznej spójności redakcyjnej zmienianej ustawy przez konsekwentne posługiwanie się w nowelizowanych przepisach już przyjętymi formułami redakcyjnymi, tj. pojęciem „trwałego nośnika”.

		a) obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, b) obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego i c) obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych; W przypadku tych umów, osoba która występuje z roszczeniem z tych umów zasadniczo nie będzie „konsumentem” w rozumieniu określonym w art. 22[1] k.c. tj. <i>osobą fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową</i>. W przypadku ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej roszczenia do ubezpieczyciela zgłasza poszkodowany zdarzeniem wywołującym szkodę, z którym zakład ubezpieczeń nie ma bezpośredniej więzi umownej. W pewnych przypadkach z roszczeniem do zakładu ubezpieczeń może wystąpić ubezpieczający w umowie ubezpieczenia OC, który pokrył tę szkodę poszkodowanemu z własnych środków. Na pewno za konsumenta nie można jednak uznać ubezpieczających w umowach ubezpieczenia OC obowiązkowego, związanych z wykonywaniem określonej działalności gospodarczej czy zawodowej (np.: ubezpieczenie OC rolników, adwokatów, radców prawnych, architektów itp.). Definicję „trwałego nośnika” na potrzeby ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych trzeba więc zmodyfikować pod względem podmiotowym.	
--	--	---	--

			Problem definicji „trwałego nośnika” dotyczy także art. 29 ust. 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz definicji użytej w tej ustawie¹⁰. W przepisie tym mowa o informacji, jaką przekazuje się osobie występującej z roszczeniem albo ubezpieczonemu w umowie na cudzy rachunek – którzy często nie będą konsumentami. Identyczny problem dotyczy także definicji z ustawy o dystrybucji ubezpieczeń¹¹. Przepisy ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz ustawy o dystrybucji ubezpieczeń zasługują więc na własną definicję „trwałego nośnika” – zmodyfikowaną pod kątem zakresu podmiotowego w stosunku do tej użytej w ustawie o prawach konsumenta.	
7.	Art. 3 pkt 1	KNF	W kontekście proponowanej zmiany art. 21 ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej KNF zwraca także uwagę, że zmiana trybu (rezygnacja z wyłącznej formy pisemnej na rzecz formy pisemnej lub trwałego nośnika) informowania klienta o wyniku przeprowadzonej przez zakład analizy potrzeb i wynikającego z niej braku możliwości zaoferowania odpowiedniego ubezpieczenia może przełożyć się negatywnie na jakość procesu oferowania umów ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w którym istotna jest świadoma i potwierdzona podpisem decyzja klienta o żądaniu zawarcia takiej umowy pomimo negatywnego wyniku analizy jego potrzeb, doświadczenia, wiedzy w dziedzinie ubezpieczeń na życie lub sytuacji finansowej.	Uwaga nieuwzględniona W przypadku zmian w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (w tym w zakresie art. 21 ust. 4) zasadne jest zapewnienie wewnętrznej spójności redakcyjnej zmienianej ustawy przez konsekwentne posługiwanie się w nowelizowanych przepisach już przyjętymi formułami redakcyjnymi – „przekazuje na piśmie lub innym trwałym nośniku” (art. 17 ust. 2, art. 20

¹⁰ Art. 3 ust. 1 pkt 49) ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 838 z późn. zm.).

¹¹ Art. 3 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1214, z późn. zm.)

				ust. 2, 3, 4 i 6, art. 21 ust. 5a i 5b, art. 22 ust. 1 i 5, art. 24 ust. 2 i art. 30 ust. 1 tej ustawy).
8.	Art. 3 pkt 1	Rzecznik Finansowy	Rzecznik Finansowy nie zgłasza uwag do proponowanej nowelizacji art. 21 ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Mamy jednak wątpliwość co do uzasadnienia tej zmiany i Oceny Skutków Regulacji (OSR). Zgodnie z informacją tam zawartą, projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. W naszej ocenie, art. 21 ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej jest implementacją obowiązku z art. 30 ust. 2 akapit 2 dyrektywy 2016/97 w sprawie dystrybucji ubezpieczeń¹². Zmiana dotyczy więc przepisu objętego prawem UE. Dla porządku - dyrektywa 2016/97 nie wymaga formy pisemnej tego ostrzeżenia. Zasadą jest przekazanie ostrzeżenia <i>w formie papierowej</i> (art. 23 ust. 1 pkt a w zw. z art. 29 ust. 1 pkt b w zw. z art. 30 ust. 2 akapit drugi dyrektywy). Samo ostrzeżenie może być przekazywane zresztą w ustandaryzowanym formacie (art. 30 ust. 2 akapit trzeci dyrektywy). Na zasadzie odstępstwa, dyrektywa pozwala na przekazanie tych informacji na trwałym nośniku innym niż papier, o ile spełnione przesłanki określone w art. 23 ust. 4 dyrektywy.	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 30 ust. 2 akapit 2 dyrektywy 2016/97 w sprawie dystrybucji ubezpieczeń, dotyczy ostrzeżenia klienta przez pośrednika ubezpieczeniowego lub zakład ubezpieczeń. Do kwestii tej odnosi się zdanie pierwsze art. 21 ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, które nie jest objęte zakresem regulacji niniejszego projektu.

¹² W przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń uzna, w oparciu o informacje otrzymane na podstawie przepisów akapitu pierwszego, że produkt nie jest stosowny dla klienta lub potencjalnego klienta, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń ostrzega o tym fakcie klienta lub potencjalnego klienta. Ostrzeżenie to może być przekazywane w ustandaryzowanym formacie.

			Dyrektywa nie stoi więc na przeszkodzie celom deregulacji. Konieczne może się jednak okazać zgłoszenie tej zmiany w ramach notyfikacji zmiany przepisów technicznych.	
9.	Propozycja zmiany art. 108 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowy m Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych	UFG	W projekcie ustawy przewidziane zostały m.in. zmiany do art. 14 ust. 3 oraz do art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W obliczu tych zmian, zdaje się, że dla zachowania spójności przepisów zasadne byłoby również wprowadzenie analogicznej zmiany do art. 108 ust. 4 ww. ustawy, poprzez przyjęcie następującej treści przepisu: „W przypadku, o którym mowa w ust. 3, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności przeprowadzenia w terminie postępowania, o którym mowa w ust. 2, oraz o nowym terminie zakończenia tego postępowania.”	Uwaga niezrozumiała. Proponowana treść przepisu jest tożsama z przepisem obowiązującym.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

3. Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Brak zgłoszeń w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Zestawienie nieuwzględnionych uwag zgłoszonych w ramach opiniowania do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (UDER73)

Lp.	Jednostka redakcyjna	Podmiot, który przedstawił opinię	Opinia podmiotu	Stanowisko Ministerstwa Finansów
1.	Uwaga ogólna	UODO	Zgodnie z uzasadnieniem projektodawcy celem projektowanej ustawy jest zaproponowanie pakietu rozwiązań w zakresie deregulacji i ułatwień obrotu gospodarczego. Rozwiązania te powinny jednak zostać poprzedzone wykonaniem testu prywatności, który jest środkiem kluczowym w procesie tworzenia prawa i powinien stanowić punkt wyjścia dla ustalenia proporcjonalności przyjętych rozwiązań między realizacją celów ustawy a zachowaniem konstytucyjnie chronionych praw i wolności jednostki. Na mocy projektowanej regulacji tworzone są bowiem rozwiązania związane z przetwarzaniem danych osobowych w szerokim zakresie, w tym danych szczególnych kategorii w rozumieniu art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 ¹ . Przyjęcie kompleksowych i przejrzystych norm prawnych w przedmiotowym zakresie zwłaszcza, gdy wiąże się to z wdrażaniem nowych rozwiązań technicznych (inne trwałe nośniki), w tym związanych z przetwarzaniem danych	Wykonanie testu prywatności nie jest zasadne, gdyż projekt nie zmienia kwestii związanych z przetwarzaniem danych osobowych. Zaproponowane zmiany jedynie odpowiadają na wątpliwości przedsiębiorców co do możliwości wysyłania korespondencji w postaci elektronicznej. Taka możliwość istnieje na gruncie obecnych regulacji, niemniej nie jest ona wyrażona wprost.

¹ W rozumieniu art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 zabrania się przetwarzania danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.

			sensytywnych, poprzedzone powinno być testem prywatności² wymagany przepisami rozporządzenia 2016/679, w tym oceną skutków dla ochrony danych osobowych³. Przy wypracowywaniu przepisów prawa, jeżeli dany rodzaj przetwarzania - z użyciem nowych technologii - ze względu na charakter, zakres, kontekst i cele, które z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych pożądanym jest dokonywanie oceny skutków dla ochrony danych, jej wyników i wpływu na kształt i treść określonych regulacji stanowiących o dokonywaniu operacji na danych osobowych. Dokonanie oceny skutków dla ochrony danych jest pomocne w dokonaniu oceny zgodności planowanych rozwiązań z przepisami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych, w tym zasadami ochrony danych osobowych w rozumieniu tych przepisów. Uwagi organu nadzorczego przedstawiane w toku prac legislacyjnych mają charakter eksperckich wskazówek dla Projektodawcy, który podejmuje decyzję co do ostatecznego kształtu przyjmowanych norm i odpowiada za zapewnienie ich zgodności z przepisami o ochronie danych osobowych. Uwzględnienie ich jednak z pewnością przyczyni się do pełniejszej realizacji praw osób, których dane są przetwarzane.	
--	--	--	--	--

² Uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze wynikające z przetwarzania, administrator - zarówno przy określaniu sposobów przetwarzania, jak i w czasie samego przetwarzania -wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, takie jak pseudonimizacja, zaprojektowane w celu skutecznej realizacji zasad ochrony danych, takich jak minimalizacja danych, oraz w celu nadania przetwarzaniu niezbędnych zabezpieczeń, tak by spełnić wymogi niniejszego rozporządzenia oraz chronić prawa osób, których dane dotyczą.

³ Uzasadnionym jest dokonanie oceny skutków dla ochrony danych – zgodnie z art. 35 ust. 10 rozporządzenia 2016/679 - już w ramach oceny skutków regulacji w związku z przyjmowaniem określonej podstawy prawnej przetwarzania danych, co przy dokonaniu prawidłowej oceny i wypracowaniu przepisów szczególnych uwzględniających stosowanie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych może zastąpić dokonywanie takiej oceny przez podmioty stosujące / wykonujące następnie tak ustalone przepisy.

			Prezes UODO wyraża zatem nadzieję, że zostaną uwzględnione w trakcie dalszych prac nad ustawą.	
2.	Art. 1, art. 2 i art. 3	UODO	Art. 1 projektu ustawy nadaje nowe brzmienie w art. 819 w § 4 zdanie drugie w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071 i 1172), dalej: Kodeks cywilny, o treści: „Bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia utrwalone na papierze lub innym trwałym nośniku – w przypadku gdy zgłaszający roszczenie lub zdarzenie wyraził na to zgodę.”. Projektowana norma wprowadza nowy nośnik informacji, obok formy papierowej, wskazuje inny trwały nośnik z zastrzeżeniem jego stosowania, gdy zgłaszający roszczenie lub zdarzenie wyraził na to zgodę. Konstrukcja tej normy jest nieprecyzyjna, daje podstawy podmiotowi zobowiązanemu do stosowania dowolnego, innego trwałego nośnika w celu przekazywania informacji, w tym danych osobowych, zgłaszającemu roszczenie. Należy zauważyć, że przerwanie biegu przedawnienia następuje w wyniku podjęcia stosownych czynności przez uprawnionego, dlatego powinien on otrzymać stosowne informacje, w takiej formie (papierowej lub) na trwałym nośniku, który jest w stanie odczytać, na który (nośnik) wyraził uprzednią zgodę, nie zaś jak zaproponowano „wyraził na to zgodę”. Podkreślić trzeba, że projektowane rozwiązanie może spowodować ograniczenie dostępu do danych osobowych osobie, której te dane dotyczą, o ile nie będą przekazane te informacje na trwałym nośniku zaakceptowanym przez tę osobę. Dodać należy, że w oświadczeniu ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia znajduje się szeroki	Uwaga częściowo uwzględniona W zmianach do art. 819 § 4 Kodeksu cywilnego, a także art. 14 ust. 2 i 3 oraz art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK zrezygnowano z odwołania do „trwałego nośnika”. Ostateczna formuła brzmienia art. 819 § 4 Kodeksu cywilnego została wypracowana podczas prac komisji prawniczej. W zakresie zmian art. 21 ust. 4 oraz art. 29 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, zasadne jest zapewnienie wewnętrznej spójności redakcyjnej zmienianej ustawy przez konsekwentne posługiwanie się w nowelizowanych przepisach już przyjętymi formułami redakcyjnymi, tj. pojęciem „trwałego nośnika”. Przy czym zaproponowane zmiany jedynie odpowiadają na wątpliwości przedsiębiorców co do możliwości wysyłania korespondencji w postaci elektronicznej. Taka możliwość istnieje na gruncie obecnych regulacji, niemniej nie jest ona wyrażona wprost.

		zakres danych osobowych, w tym może również to dotyczyć danych szczególnych kategorii w rozumieniu art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679⁴ dotyczących zdrowia, np. osoby poszkodowanej w wypadku komunikacyjnym, w zakresie informacji znajdujących się w uzasadnieniu odmowy świadczenia. Zgodnie ze standardami określonymi w rozporządzeniu 2016/679 dane te powinny zostać objęte odpowiednim poziomem ochrony z uwagi na ich wyjątkowy charakter, jako zawierające najbardziej intymne i osobiste informacje dotyczące zdrowia, osoby ubiegającej się o świadczenie. W uzasadnieniu do projektu ustawy projektodawca wskazał, że: „zakłady ubezpieczeń wysyłają do klientów listy, chociaż mogłyby przesłać wymaganą prawem informację, za zgodą i na życzenie klienta, pocztą elektroniczną” lub też wskazuje na „[...] przesyłanie informacji, za zgodą i na życzenie klienta, na trwałym nośniku (w tym pocztą elektroniczną) [...]”. Projektodawca tym samym wskazuje nie tylko nowy „inny trwały nośnik”, ale także nowe sposoby przekazywania [podkreślenie autora] nośników danych (m.in. za pomocą poczty elektronicznej), zawierających oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu świadczenia lub o jej odmowie wraz z szerokim zakresem danych osobowych ubiegającego się o świadczenie. Rozwiązania dotyczące sposobów przekazywania danych osobowych podnoszone w uzasadnieniu, powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie i ostateczne rozstrzygnięcie w przepisach ustawy. Projektodawca dla wzmocnienia	
--	--	---	--

⁴ W rozumieniu art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 zabrania się przetwarzania danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.

			argumentacji uzasadniającej proponowane rozwiązanie dot. stosowania trwałego nośnika” wskazuje na art. 577² Kodeksu cywilnego, jako podobne do przewidzianego w art. 1 projektu ustawy, jako funkcjonujące na gruncie dotychczasowych przepisów Kodeksu cywilnego.” Trudno jednak zgodzić się z tą tezą, gdyż rozwiązanie o którym w art. 577² Kodeksu cywilnego dotyczy oświadczenia gwarancyjnego, gdzie przetwarzane są jedynie dane gwaranta tj. podmiotu (przedsiębiorcy) udzielającego gwarancji w postaci nazwy i jego adresu jako niezbędnych dla udzielenia gwarancji, nie zaś danych osobowych dotyczących osoby ubiegającej się o świadczenie o tak szerokim zakresie danych osobowych. Uzasadnionym jest poddanie projektowanego rozwiązania ponownej analizie pod kątem zapewnienia stosowania zasad ochrony danych osobowych z art. 5 ust. 1, w szczególności: zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości z art. 5 ust. 1 lit. a⁵, ograniczenia przechowywania z art. 5 ust. 1 lit. e⁶, integralności i poufności z art. 5 ust. 1 lit. f⁷ oraz rozliczalności z art. 5 ust. 2⁸ rozporządzenia 2016/679, by z treści projektowanych przepisów można było wywieść za pomocą jakich nośników oraz w jaki sposób przetwarzane są dane osobowe.	
--	--	--	---	--

⁵ Dane osobowe muszą być przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą ("zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość").

⁶ Dane osobowe muszą być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą ("ograniczenie przechowywania").

⁷ Dane osobowe muszą być przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych ("integralność i poufność").

⁸ Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie ("rozliczalność").

			Analogiczne uwagi należy podnieść do art. 2 projektu ustawy wprowadzającego zmiany ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 367, z późn. zm.) oraz art. 3 projektu ustawy wprowadzającego zmiany w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 838, 1565 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146, 820, 1069 i 1216).	
3.	Art. 1 i art. 2 pkt 2 i 3	Rzecznik Finansowy	Oświadczenia w postępowaniu likwidacyjnym (art. 819 § 4 k.c., art. 14 ust. 2 i ust. 3 oraz art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych) Na wstępie – podtrzymujemy uwagę zgłoszoną w opinii do projektu MF-76-246 co do tego, że zmiany kodeksu cywilnego a także ustaw towarzyszących, nie powinny być traktowane w trybie deregulacyjnym. Konieczna jest szersza, dogłębna dyskusja nad kształtem zmian w kodeksie oraz kompleksowa analiza możliwych skutków na gruncie całego kodeksu i ustaw mu towarzyszących. Mamy też wątpliwość co do tego, czy zmiany art. 819 § 4 k.c. oraz art. 14 ust. 2 i 3, a także art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych są rzeczywiście niezbędne. Z uzasadnienia projektu wynika, że <i>problemem jest konieczność złożenia „podpisu odręcznego” oraz wymóg „na piśmie”</i>. W aktualnym stanie prawnym oświadczenia te można jednak doręczyć także w formie elektronicznej, jeśli ubezpieczyciel lub Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny zachowuje formę równoważną formie pisemnej tj. formę	Uwaga częściowo uwzględniona Ostateczna formuła brzmienia art. 819 § 4 Kodeksu cywilnego została wypracowana podczas prac komisji prawniczej. W art. 819 § 4 k.c proponuje się dodać zdanie trzecie w brzmieniu: przesłanie oświadczenia, o którym mowa w zdaniu drugim, utrwalonego w postaci elektronicznej wymaga uprzedniej zgody zgłaszającego roszczenie lub zdarzenie.

		elektroniczną (z kwalifikowanym podpisem elektronicznym – art. 78[1] § 2 k.c.). Niezależnie od tych kwestii - mamy uwagi co do zaproponowanego brzmienia tych przepisów. Zgodnie z projektem, oświadczenie ma być „utrwalone” na papierze lub innym trwałym nośniku. Projektodawca w uzasadnieniu powołuje się na przepisy dotyczące gwarancji tj. art. 577[2] k.c. - <i>Uprawniony z gwarancji może żądać od gwaranta wydania oświadczenia gwarancyjnego utrwalonego na papierze lub innym trwałym nośniku (dokument gwarancyjny)</i>. Jest to aktualnie jedyne miejsce w k.c., gdzie użyte jest zarówno sformułowanie „trwały nośnik”. Zmiany proponowane w k.c. i ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych są wzorowane na tym właśnie przepisie. Analogia ta nie jest jednak właściwa. Z art. 577 § 1 k.c. wynika, że oświadczenie gwarancyjne może być złożone w dowolnej formie, także w reklamie – a więc wcześniej, niż następuje wydanie dokumentu gwarancyjnego. Prawo do żądania potwierdzenia tego oświadczenia dokumentem gwarancyjnym, o którym mowa w art. 577[2] k.c. ma więc charakter wtórny, względem pierwotnego oświadczenia gwaranta które kształtuje prawa i obowiązki wynikające z gwarancji. Gwarant przekazując dokument gwarancyjny jedynie potwierdza złożone przez siebie oświadczenie gwarancyjne i nie tworzy nowej sytuacji prawnej. Nie wypowiada się on też w tym momencie o konkretnym roszczeniu gwarancyjnym. Jeśli chodzi o sformułowania dotyczące „utrwalenia” oświadczenia – poza wskazanym już art. 577[2] k.c., pojawia	
--	--	---	--

		się ono tylko w art. 66[1] § 2 pkt 3 k.c. dotyczącym oferty złożonej w postaci elektronicznej. Przedsiębiorca zobowiązany jest poinformować drugą stronę w sposób jednoznaczny i zrozumiały o <i>zasadach i sposobach utrwalania, zabezpieczania i udostępniania przez przedsiębiorcę drugiej stronie treści zawieranej umowy</i>. Podobnie jak w przypadku art. 577[2] k.c. – także tutaj oświadczenia stron składane są wcześniej i mają być jedynie utrwalone dla przyszłych celów. Utrwalenie oświadczenia w k.c. ma więc przede wszystkim walor dowodowy. Sformułowanie dotyczące „utrwalenia” oświadczenia ubezpieczyciela – niezależnie od tego w jakiej formie utrwalenie to ma nastąpić – nie odpowiada charakterowi i celowi obowiązku z art. 819 § 4 k.c. W przypadku art. 819 § 4 k.c. ustawodawca zdecydował, że wydanie tzw. decyzji ubezpieczeniowej jest zdarzeniem prawotwórczym, i powoduje rozpoczęcie biegu przedawnienia roszczenia na nowo. W takim wypadku nie ma wcześniejszego oświadczenia ubezpieczyciela w sprawie przyznania lub odmowy przyznania odszkodowania, które wywoływałoby skutki prawne i które wystarczy „utrwalić”. Analogia między art. 577[2] k.c. i art. 819 § 4 k.c. jest więc pozorna, ponieważ różny jest charakter i skutki prawne tych oświadczeń. Użycie w art. art. 819 § 4 k.c. sformułowania o „utrwaleniu” oświadczenia ubezpieczyciela może spowodować też niepotrzebne wątpliwości co do tego, czy oświadczenie to dalej ma charakter prawotwórczy, czy po zmianie będzie mieć wyłącznie charakter dowodowy. Podobnie jest także z	
--	--	--	--

		obowiązkami art. 14 ust. 2 i 3 oraz art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych⁹. Trzeba też wskazać, że formułowanie o formie lub postaci „papierowej” („na papierze”) w k.c. generalnie nie występuje poza wymienionym już art. 577[2] k.c. Kodeks cywilny wymienia formę pisemną (art. 78 k.c.), dokumentową (art. 77[2] k.c.) i elektroniczną (art. 78[1] k.c.) oświadczenia woli. Oprócz tego k.c. wprowadza formy kwalifikowane. Również to może powodować wątpliwości co do tego jak wyklądać nowe przepisy. Proponowana treść przepisów nie jest też spójna z ich uzasadnieniem. Projektodawca w uzasadnieniu wskazuje, że <i>zakłady ubezpieczeń wysyłają do klientów listy, chociaż mogłyby przesłać wymaganą prawem informację, za zgodą i na życzenie klienta, pocztą elektroniczną</i>. Tymczasem, projektowane przepisy nie wymagają, aby (i) zgoda i (ii) życzenie były odrębnymi przesłankami doręczenia informacji na trwałym nośniku (zgoda jako warunek generalny, a życzenie – jako preferencję klienta co do tego w jakiej formie obecnie chce otrzymać informację). Na gruncie projektowanego przepisu wymagana jest tylko zgoda tej osoby. Projektowane przepisy nie określają też ram czasowych udzielenia zgody. Można się więc zastanawiać, czy zgoda na doręczenia informacji „na trwałym nośniku” innym niż papier na może być wyrażona na przykład, w toku rozmowy	
--	--	--	--

⁹ Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 367, z późn. zm.).

		telefonicznej z likwidatorem, czy wręcz podczas zawierania umowy ubezpieczenia. Takie rozwiązanie może być pod pewnymi względami ryzykowne. Bezpieczniej byłoby, aby zgoda na doręczenia na trwałym nośniku dotyczyła konkretnego roszczenia lub zdarzenia, a nie wszystkich umów czy zdarzeń ogólnie. Ważne też, żeby nie opierać się na zgodach sprzed wielu lat, bez sprawdzenia ich aktualności (np. adresu e-mail). Definicja „trwałego nośnika” obejmuje też szeroki katalog różnego rodzaju nośników danych. Nośnikiem może być nie tylko e-mail – o którym mowa w uzasadnieniu projektu – ale też np. plik na płycie CD. Sposób doręczenia oświadczeń i zawiadomień powinien uwzględniać zarówno interesy jak i możliwości techniczne osób zgłaszających roszczenie lub zdarzenie. Ważne, aby doręczenia na trwałym nośniku innym niż papier były dokonywane w formie uzgodnionej z samym zainteresowanym. Z tych powodów, proponujemy pozostawić art. 819 § 4 k.c. pozostawić bez zmian. Z zastrzeżeniem uwag zgłoszonych na wstępie, cel deregulacji może być osiągnięty poprzez dodanie w art. 819 k.c. nowego § 5 który określałby, że na żądanie osoby zgłaszającej roszczenie lub zdarzenie, oświadczenie o którym mowa w § 4 można doręczyć na trwałym nośniku innym niż papier, w sposób z nią uzgodniony. Analogicznie można by rozwiązać także kwestie nowelizacji ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – tj. dodać nowe ustępy do istniejących już przepisów, w których określono by, że informacje tam określone i na żądanie	
--	--	--	--

			wskazanej tam osoby można przekazać również na trwałym nośniku, w sposób z nią uzgodniony.	
4.	Art. 2 i art. 3 pkt 2	Rzecznik Finansowy	Definicja trwałego nośnika na potrzeby ustaw ubezpieczeniowych Zgodnie z propozycją <i>trwały nośnik</i> w rozumieniu określonym definicją z ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych będzie definiowany jako <i>trwały nośnik w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 1796, z późn. zm.)</i>. Zgodnie z tą definicją, trwały nośnik to <i>material lub narzędzie umożliwiające konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych osobiście do niego, w sposób umożliwiający dostęp do informacji w przyszłości przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwalają na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci</i>; Definicja ta nie odpowiada zakresowi ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Ubezpieczeniami obowiązkowymi, jakie szczegółowo regulowane są w tej ustawie to umowy: a) obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, b) obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego i	Uwaga częściowo uwzględniona W zmianach do art. 14 ust. 2 i 3 oraz art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK zrezygnowano z odwołania do „trwałego nośnika”. W zakresie zmian art. 21 ust. 4 oraz art. 29 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, zasadne jest zapewnienie wewnętrznej spójności redakcyjnej zmienianej ustawy przez konsekwentne posługiwanie się w nowelizowanych przepisach już przyjętymi formułami redakcyjnymi, tj. pojęciem „trwałego nośnika”.

			c) obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych; W przypadku tych umów, osoba która występuje z roszczeniem z tych umów zasadniczo nie będzie „konsumentem” w rozumieniu określonym w art. 22[1] k.c. tj. <i>osobą fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową</i>. W przypadku ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej roszczenia do ubezpieczyciela zgłasza poszkodowany zdarzeniem wywołującym szkodę, z którym zakład ubezpieczeń nie ma bezpośredniej więzi umownej. W pewnych przypadkach z roszczeniem do zakładu ubezpieczeń może wystąpić ubezpieczający w umowie ubezpieczenia OC, który pokrył tę szkodę poszkodowanemu z własnych środków. Na pewno za konsumenta nie można jednak uznać ubezpieczających w umowach ubezpieczenia OC obowiązkowego, związanych z wykonywaniem określonej działalności gospodarczej czy zawodowej (np.: ubezpieczenie OC rolników, adwokatów, radców prawnych, architektów itp.). Definicję „trwałego nośnika” na potrzeby ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych trzeba więc zmodyfikować pod względem podmiotowym. Problem definicji „trwałego nośnika” dotyczy także art. 29 ust. 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz definicji użytej w tej ustawie¹⁰. W przepisie tym mowa o informacji, jaką przekazuje się osobie występującej z	
--	--	--	---	--

¹⁰ Art. 3 ust. 1 pkt 49) ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 838 z późn. zm.).

			roszczeniem albo ubezpieczonemu w umowie na cudzy rachunek – którzy często nie będą konsumentami. Identyfikacyjny problem dotyczy także definicji z ustawy o dystrybucji ubezpieczeń¹¹. Przepisy ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz ustawy o dystrybucji ubezpieczeń zasługują więc na własną definicję „trwałego nośnika” – zmodyfikowaną pod kątem zakresu podmiotowego w stosunku do tej użytej w ustawie o prawach konsumenta.	
5.	Art. 3 pkt 1	KNF	W kontekście proponowanej zmiany art. 21 ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej KNF zwraca także uwagę, że zmiana trybu (rezygnacja z wyłącznej formy pisemnej na rzecz formy pisemnej lub trwałego nośnika) informowania klienta o wyniku przeprowadzonej przez zakład analizy potrzeb i wynikającego z niej braku możliwości zaoferowania odpowiedniego ubezpieczenia może przełożyć się negatywnie na jakość procesu oferowania umów ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w którym istotna jest świadoma i potwierdzona podpisem decyzja klienta o żądaniu zawarcia takiej umowy pomimo negatywnego wyniku analizy jego potrzeb, doświadczenia, wiedzy w dziedzinie ubezpieczeń na życie lub sytuacji finansowej.	Uwaga nieuwzględniona W przypadku zmian w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (w tym w zakresie art. 21 ust. 4) zasadne jest zapewnienie wewnętrznej spójności redakcyjnej zmienianej ustawy przez konsekwentne posługiwanie się w nowelizowanych przepisach już przyjętymi formułami redakcyjnymi – „przekazuje na piśmie lub innym trwałym nośniku” (art. 17 ust. 2, art. 20 ust. 2, 3, 4 i 6, art. 21 ust. 5a i 5b, art. 22 ust. 1 i 5, art. 24 ust. 2 i art. 30 ust. 1 tej ustawy).
6.	Art. 3 pkt 1	Rzecznik Finansowy	Rzecznik Finansowy nie zgłasza uwag do proponowanej nowelizacji art. 21 ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Mamy jednak wątpliwość	Uwaga nieuwzględniona

¹¹ Art. 3 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1214 z późn. zm.)

			co do uzasadnienia tej zmiany i Oceny Skutków Regulacji (OSR). Zgodnie z informacją tam zawartą, projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. W naszej ocenie, art. 21 ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej jest implementacją obowiązku z art. 30 ust. 2 akapit 2 dyrektywy 2016/97 w sprawie dystrybucji ubezpieczeń¹². Zmiana dotyczy więc przepisu objętego prawem UE. Dla porządku - dyrektywa 2016/97 nie wymaga formy pisemnej tego ostrzeżenia. Zasadą jest przekazanie ostrzeżenia <i>w formie papierowej</i> (art. 23 ust. 1 pkt a w zw. z art. 29 ust. 1 pkt b w zw. z art. 30 ust. 2 akapit drugi dyrektywy). Samo ostrzeżenie może być przekazywane zresztą w ustandaryzowanym formacie (art. 30 ust. 2 akapit trzeci dyrektywy). Na zasadzie odstępstwa, dyrektywa pozwala na przekazanie tych informacji na trwałym nośniku innym niż papier, o ile spełnione przesłanki określone w art. 23 ust. 4 dyrektywy. Dyrektywa nie stoi więc na przeszkodzie celom deregulacji. Konieczne może się jednak okazać zgłoszenie tej zmiany w ramach notyfikacji zmiany przepisów technicznych.	Przepis art. 30 ust. 2 akapit 2 dyrektywy 2016/97 w sprawie dystrybucji ubezpieczeń, dotyczy ostrzeżenia klienta przez pośrednika ubezpieczeniowego lub zakład ubezpieczeń. Do kwestii tej odnosi się zdanie pierwsze art. 21 ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, które nie jest objęte zakresem regulacji niniejszego projektu.
7.	Propozycja zmiany art. 108 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych,	UFG	W projekcie ustawy przewidziane zostały m.in. zmiany do art. 14 ust. 3 oraz do art. 109a ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli	Uwaga niezrozumiała. Proponowana treść przepisu jest tożsama z przepisem obowiązującym.

¹² W przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń uzna, w oparciu o informacje otrzymane na podstawie przepisów akapitu pierwszego, że produkt nie jest stosowny dla klienta lub potencjalnego klienta, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń ostrzega o tym fakcie klienta lub potencjalnego klienta. Ostrzeżenie to może być przekazywane w ustandaryzowanym formacie.

	Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych	Komunikacyjnych. W obliczu tych zmian, zdaje się, że dla zachowania spójności przepisów zasadne byłoby również wprowadzenie analogicznej zmiany do art. 108 ust. 4 ww. ustawy, poprzez przyjęcie następującej treści przepisu: „W przypadku, o którym mowa w ust. 3, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności przeprowadzenia w terminie postępowania, o którym mowa w ust. 2, oraz o nowym terminie zakończenia tego postępowania.”	
--	---	---	--